

Susanna Leinonen

YRITYSYHTEISTYÖ JA SIJAINTEKIJÄT KARJARANNAN
YRITYSALUEELLA

Liiketalouden koulutusohjelma
Markkinoinnin ja viestinnän suuntautumisvaihtoehto
2011

YRITYSYHTEISTYÖ JA SIJAINNITTEKIJÄT KARJARANNAN YRITYSALUEELLA

Leinonen, Susanna
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusohjelma
Syyskuu 2011
Ohjaaja: Minkkinen, Eila
Sivumäärä: 29
Liitteitä: 1

Asiasanat: yhteistyö, verkostoituminen, sijainti

Opinnäytetyön aiheena oli kartoittaa Porin Karjarannan kaupunginosan Lestikadun ja Puunaulakadun pienten yritysten mielipiteitä sijainnistaan ja tarkastella, onko alueen yrityksillä mahdollista yhteistyötä. Karjaranta on osa laajenevaa kaupunkikeskustaa, jossa uudet asuinrakennukset valtaavat tilaa teollisuudelta, ja lähivuosina alue tulee muuttumaan hyvin paljon. Tutkimuksessa haluttiin myös selvittää millaisena yritykset kokevat muuttuvan Karjarannan alueen.

Teoriaosuudessa käsiteltiin yritysten välistä yhteistyötä ja verkostoitumista sekä yrityksen sijaintia erilaisten sijaintitekijöiden pohjalta.

Tutkimuksessa käytettiin kvalitatiivista tutkimusmenetelmää, koska se sopi parhaiten tutkimusaiheeseen. Tutkimusta varten haastateltiin yhteensä kolmea Lestikadulla ja Puunaulakadulla toimivaa yrittäjää. Tutkimus suoritettiin teemahaastatteluna.

Tutkimuksen mukaan yhteistyö yritysten välillä on vähäistä, vaikka mahdollisuuksia tiiviimpään yhteistyöhön olisi olemassa. Yleisesti ottaen yhteistyön mahdollisuuksia ei tiedetä eivätkä haastatellut koe sitä nykyistä enemmän edes tarvitsevansa. Tärkeimmiksi sijaintitekijöiksi osoittautuivat liikenneyhteydet, mutta myös toimitilat mainittiin tärkeiksi.

BUSINESS CO-OPERATION AND LOCATION FACTORS IN KARJARANTA BUSINESS DISTRICT

Leinonen, Susanna

Satakunnan ammattikorkeakoulu, Satakunta University of Applied Sciences

Degree Programme in Business and Administration

September 2011

Supervisor: Minkkinen, Eila

Number of pages: 29

Appendices: 1

Keywords: co-operation, networking, location

The purpose of this thesis was to examine opinions about the location and to find out, whether there is any co-operation between the small companies in the Lestikatu and Puunaulakatu -area in Karjaranta business district, Pori. Karjaranta is part of the expanding city center, where the new residential buildings are gaining space from the business district. During the next years the area is going to change a lot. This thesis was also made for finding out how the companies experience the changing environment in Karjaranta.

The theoretical part of this thesis discussed business co-operation, networking and companies' location decisions through different location factors.

The research method that was used in this thesis was qualitative because it was the best alternative for this topic. Three interviews were conducted for this research.

Based on the research, the co-operation between the companies is minor, although there is potential for closer co-operation. In general, the potentials of the co-operation are not known and the companies that were interviewed to this thesis don't feel that they even need it. The most important location factor was communication, but also premises were mentioned important.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5
2	TUTKIMUSKOHDE	6
3	YRITYKSEN SIJAINTI	8
3.1	Sijainnin merkitys	8
3.2	Yritysten sijoittuminen	8
3.3	Yritysten sijaintitekijät.....	9
3.3.1	Kustannukset	9
3.3.2	Työvoima	9
3.3.3	Liikenneyhteydet.....	10
3.3.4	Toimitilat.....	11
3.3.5	Toimialat ja keskittyminen.....	12
3.3.6	Kasautuminen.....	13
4	YRITYSYHTEISTYÖ JA VERKOSTOITUMINEN.....	14
4.1	Yhteistyön ja verkoston käsitteitä.....	14
4.2	PK-yritysyhteistyön malleja	15
4.2.1	Kehittämisrenkas	15
4.2.2	Yhteistyörenkas	16
4.2.3	Projektiryhmä	16
4.2.4	Yhteisyritys	17
4.2.5	Yhteisyksikkö.....	17
5	TUTKIMUSMENETELMÄT.....	18
5.1	Teemahaastattelu	18
5.2	Aineiston keruu.....	19
5.3	Aineiston analyysi.....	19
6	TULOKSET	20
6.1	Sijainti	20
6.2	Yritysyhteistyö.....	21
6.3	Muuttuva Karjaranta ja tulevaisuus	22
7	JOHTOPÄÄTÖKSET	24
	LÄHTEET.....	27
	LIITTEET	

1 JOHDANTO

Porin Karjarannan asuinalue on osa laajenevaa kaupunkikeskustaa, sekä kaupunginosa, jossa uudet asuinrakennukset valtaavat alaa teollisuudelta. Maisema on muuttunut viime vuosikymmenten aikana värikkäästä teollisuusalueesta kohti modernia kerrostaloaluetta. Lähivuosina tapahtuvat muutokset tulevat muokkaamaan asuinalueita ja sen ilmettä. Alueelle tarvitaan lisää yrityksiä ja palveluita tukemaan Porin kaupungin taloudellista kasvua sekä Karjarannan vakaata kehitystä.

Tämän opinnäytetyön aiheena on kartoittaa Karjarannan Lestikadulla ja Puunaulakadulla toimivien pienyritysten näkökulmia ja mielipiteitä sijainnistaan ja tarkastella, onko Lestikadun ja Puunaulakadun pienyrityksillä mahdollista yhteistyötä. Toimeksianto tälle opinnäytetyölle tuli Porin Kaupunkisuunnittelulta.

Tutkimustehtävää tarkentavat kolme seuraavaa kysymystä:

- 1) Mihin yritysten sijaintivalinta perustuu ja mikä on Karjarannan Lestikadun ja Puunaulakadun merkitys siellä nyt sijaitseville yrityksille?
- 2) Onko Karjarannan yritysalueella toimivilla yrityksillä minkäänlaista yhteistyötä ja minkälaisia mahdollisuuksia yhteistyöhön olisi?
- 3) Miten yritykset suhtautuvat muuttuvaan Karjarannan alueeseen?

Teoriaosa käsittelee kahta isompaa käsitettä: yrityksen sijaintia ja yritys yhteistyötä. Yrityksen sijaintia käsitellään luvussa kolme erilaisten sijaintitekijöiden kautta. Neljäs luku käsittelee yritys yhteistyötä ja verkostoitumista, jossa esitellään myös viisi erilaista yritys yhteistyön mallia. Viidennessä luvussa esitetään työssä käytetyt tutkimusmenetelmät sekä kerrotaan aineiston keruusta ja analyysistä. Opinnäytetyön kahdessa viimeisessä luvussa esitetään tulokset suoritettujen haastattelujen perusteella, tutkimuksen teemoihin jaoteltuina, sekä tehdään johtopäätöksiä tutkimustuloksista.

2 TUTKIMUSKOHDE

Porin kaupunki osallistuu vuosina 2009-2013 kokonaisvaltaiseen kaupunkikehittämisen eurooppalaiseen URBACT II SURE -verkostohankkeeseen. Kyseessä on Euroopan Aluekehitysrahaston tukema hanke, jossa työstetään laaja-alaisia menetelmiä kaupunkialueiden sosioekonomiseen uudistumiseen vaikuttavien strategioiden tueksi. SURE-verkostossa on mukana yhdeksästä maasta erilaisia toimintamalleja edustavia keskisuuria kaupunkeja, joista yksi on Pori. SURE-hanke korostaa kokonaisvaltaista tarkastelua, jossa yhdistetään taloudelliset ja yhteiskunnalliset näkökulmat, sekä huomioidaan institutionaalisia ja kulttuurisia vaikutuksia. Porissa kohdealueena on Karjarannan kaupunginosa. Karjarannan kaupunginosan kannalta hankkeen tavoitteena on selkeyttää aluekokonaisuuden tulevaa ilmettä ja sovittaa yhteen eri tasoilla vaikuttavia toimenpide-ehdotuksia. Konkreettisilla parannustoimenpiteillä tavoitellaan osa-alueiden välisten yhteyksien parantamista ja toimintojen monipuolistamista. (Porin kaupunkisuunnittelun www-sivut 2011.)

Karjarannan kaupunginosa sijaitsee Porin keskustan länsipuolella, Kokemäenjoen etelärannalla, Kirjurinluotoa vastapäätä. Karjaranta oli pitkään teollinen keskittymä, jossa sijaitsi muun muassa Satakunnan osuusteurastamo ja meijeri, mutta viime vuosina alue on muuttunut hyvin paljon. Porin keskusta-alue on laajentunut Karjarantaan, ja sinne on rakennettu keskimääräistä arvokkaampia kerrostaloasuntoja. (Porin kaupungin www-sivut 2011.)

Karjarannan Lestikadulla ja Puunaulakadulla toimi opinnäytetyön kirjoitushetkellä yhteensä 14 yritystä. Näistä yrityksistä kahdeksan sopi tutkimuksen kohteeksi, sillä ne olivat kooltaan mikroyrityksiä ja yrityksillä ei ollut muita toimipaikkoja Karjarannan toimipaikan lisäksi. Tämä rajaus päätettiin yhdessä opinnäytetyön toimeksiantajan kanssa, sillä toimeksiantajaa kiinnostivat juuri alueen mikroyritykset. Seuraavalla sivulla on listattuna Karjarannan Lestikadulla ja Puunaulakadulla toimivien yritysten toimialoja.

Lestikadun ja Puunaulakadun yritysten toimialoja:

- moottoriajoneuvojen huolto ja korjaus
- hiekkapuhallus ja maalaus
- ilmastointiosien myynti ja asennus
- veneiden myynti, huolto ja korjaus
- maalien vähittäiskauppa
- lasitarvikkeiden vähittäismyynti ja lasitustyöt
- konepajateollisuus
- nostolaitteet ja kunnossapito
- tekstiilipalvelut
- teollisuuden kunnossapito

Mikroyritykset sekä pienet ja keskisuuret yritykset määritellään joko niiden henkilöstön määrän ja niiden liikevaihdon tai taseen perusteella. Mikroyritys määritellään yritykseksi, jonka henkilöstön määrä on alle 10 henkilöä ja jonka liikevaihto tai taseen loppusumma ei ylitä 2 miljoonaa euroa. Pieni yritys taas määritellään yritykseksi, jonka henkilöstön määrä on alle 50 henkilöä ja jonka liikevaihto tai taseen loppusumma ei ylitä 10 miljoonaa euroa. Keskisuuri yritys määritellään yritykseksi, jonka henkilöstön määrä on alle 250 henkilöä ja jonka liikevaihto ei ylitä 50 miljoonaa euroa tai jonka taseen loppusumma ei ylitä 43 miljoonaa euroa. (Euroopan komissio 2003.)

Tämän opinnäytetyön toimeksiantaja oli Porin kaupunkisuunnittelu. Kaupunkisuunnittelun tehtävinä ovat kaupunkialueen maankäytön ohjaus, maapolitiikan laatimiseen ja toteuttamiseen osallistuminen sekä maankäyttösuunnitelmien laatiminen. Kaupunkisuunnittelu osallistuu myös erilaisiin rakennetun ja sosiaalisen ympäristön kehittämisen ja suunnitteluprojekteihin, kuten esimerkiksi edellä mainittuun SURE -hankkeeseen. (Porin kaupunkisuunnittelun www-sivut 2011.)

Opinnäytetyöni kytkeytyi aihevalinnan kautta temaattisesti SURE-hankkeeseen, mutta ei ole hankkeen varsinainen tuotos. Opinnäytetyötä voidaan käyttää lähdeaineistona SURE-hankkeen raporteissa tai julkaisuissa. SURE-hankkeen yhteyshenkilö, kaavoitusarkkitehti Daniel Nagy, tarjosi SURE-hankkeesta

taustatietoja ja toimi myös tarvittaessa ohjauksen tukena (Nagy henkilökohtainen tiedonanto 21.12.2010).

3 YRITYKSEN SIJAINTI

3.1 Sijainnin merkitys

Se, minne yritys sijoittuu, on luonteeltaan kertaratkaisu, joka riippuu osaksi yrityksen perustamishetken tilanteesta. Kun yritys kasvaa ja kehittyy, sijaintivaatimukset voivat muuttua. Sijainti vaikuttaa eri toimialojen yrityksiin eri tavoin (ks. luku 3.3.5). Yrityksillä ei yleensä ole yhtä ylivoimaista sijaintitekijää, vaan lähinnä yritykselle sopivia, eri tekijöiden kombinaatioita. (Lindbom 1994, 37-38.) Yritys pyrkii valitsemaan sijaintinsa niin, että joko yrityksen voitto on niin suuri kuin sen tuotantoteknologian rajoissa voi olla tai yrityksen tavoitteekseen asettamat tuotantokustannukset ovat mahdollisimman pienet. (Laakso & Loikkanen 2004, 158.)

3.2 Yritysten sijoittuminen

Keskuskauppakamari on tutkinut vuodesta 2000 lähtien yritysten sijoittumiseen vaikuttavia tekijöitä ja alueiden kilpailukyyn kehittämistä. Alueiden kilpailukyky - tutkimuksia on julkaistu kuusi vuosina 2000, 2003, 2005, 2007, 2009 ja 2011. Vuoden 2011 tutkimuksen mukaan kolme tärkeintä yrityksen sijaintiin vaikuttavaa tekijää tärkeysjärjestyksessä ovat yritykselle sopivan työvoiman saatavuus, liikenneyhteydet ja markkinoiden läheisyys. Vuoden 2011 tutkimuksessa oli eritelty tärkeimmät sijaintitekijät myös alueittain, ja Satakunnassa kolme tärkeintä sijaintitekijää olivat samat kuin koko maassa. Raaka-ainekuljetusten kustannuksien alentuminen sekä ulkomaalaisen työvoiman saatavuus vaikuttivat koko maassa kaikkein vähiten yritysten sijoittumiseen. (Keskuskauppakamari 2011.)

3.3 Yritysten sijaintitekijät

Yritysten sijaintipaikan suunnittelussa tulee ottaa huomioon monta eri tekijää. Tässä luvussa esitellään Keskuskauppakamarin (2011) sekä Laakson ja Loikkasen (2006) mukaan tärkeimpiä sijaintitekijöitä, joilla on vaikutusta yrityksen sijaintipäätökseen.

3.3.1 Kustannukset

Vaikka kustannukset eivät ole Keskuskauppakamarin (2011) tutkimuksessa tärkeimpien sijaintitekijöiden joukossa, mainitsevat Laakso ja Loikkanen ne kuitenkin yhdeksi tärkeimmistä sijaintitekijöistä. Heidän mukaansa kustannusten muodostuminen on tärkeä tekijä yritysten sijaintipaikan valinnassa. Laakson ja Loikkasen (2004, 78) mukaan sijainnin valintaan vaikuttaa raaka-aineiden ja välituotteiden kuljetuskustannukset sekä valmiiden tuotteiden kuljetuskustannukset. Laakso ja Loikkanen (2004, 78-79) jakavat yritykset ja toimialat sijaintipäätöksen perusteella tuotantokustannuksiin suuntautuneisiin ja kuljetuskustannuksiin suuntautuneisiin yrityksiin. Tuotantokustannuksiin suuntautuneet yritykset painottavat sijaintivalinnassaan tuotantokustannusten alueellisia eroja, eivätkä niinkään kuljetuskustannuksia. Tällaisia yrityksiä ovat ne, joiden tuotteiden kustannusrakenteessa kuljetuskustannusten osuus on vähäinen. Kuljetuskustannuksiin suuntautuneet yritykset ovat luonnollisesti niitä, joilla tuotteiden kuljetus muodostaa suuren osan kokonaiskustannuksista. (Laakso & Loikkanen 2004, 78-79.)

3.3.2 Työvoima

Yritykselle sopivan työvoiman saatavuus oli tärkein sijaintiin vaikuttava tekijä Alueiden kilpailukyky 2011 -tutkimuksessa. Osaavan työvoiman saannin ja koulutusmahdollisuuksien turvaaminen on Saarion (2009) mukaan erittäin tärkeää alueiden vetovoimaisuuden kannalta. Työvoiman saatavuusongelmat vaihtelevat kuitenkin alueittain ja toimialoittain. Yritykset eivät asetu alueille, joissa on puutetta osaavasta työvoimasta tai työvoimaa kouluttavista oppilaitoksista. Erityisesti keskisuuret ja suuret yritykset pitävät tärkeänä ammattiin valmistavien oppilaitosten

ja korkeakoulujen sijaintia alueella, sillä juuri noista oppilaitoksista ja korkeakouluista yritykset saavat tulevaisuudessa osaavaa työvoimaa. (Saario 2009.) Alueelliset talousnäkökymät 1/2011 – tutkimuksen mukaan työvoiman saatavuus Porin seutukunnassa on tällä hetkellä hyvä ja rekrytointiongelmia on vähän.

3.3.3 Liikenneyhteydet

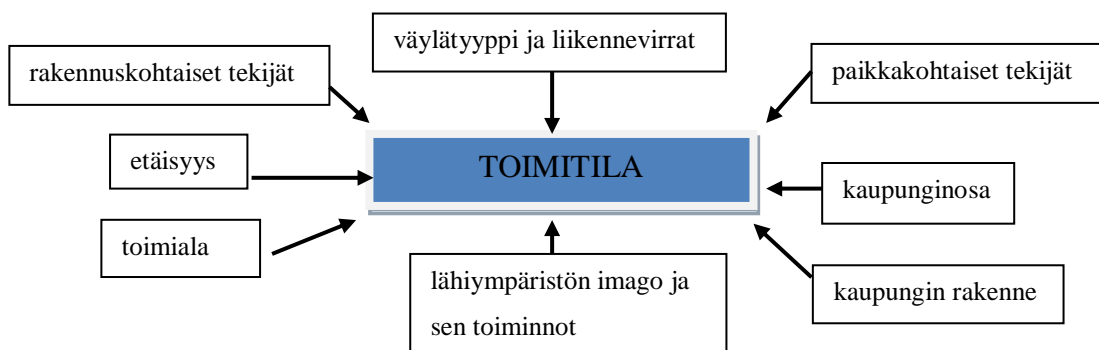
Liikenneyhteydet ovat yritykselle hyvin tärkeä asia, sillä ne vaikuttavat tuotteiden kuljetukseen, työntekijöihin ja asiakkaisiin. Liikenneinfrastruktuurin tehtävänä on saada liikennöinti ja kuljetukset sekä mahdolliseksi että myös tehokkaiksi (Karrus 2003, 121). Keskuskauppakamarin julkaiseman, yrityksen sijaintitekijöitä käsittelevän Alueiden kilpailukyky 2011 -tutkimuksen (2011, 18-20) mukaan Satakunta oli yksi niistä alueista, jossa yritykset toivoivat eniten nykyisten liikenneväylien kunnossapitoa sekä satamien, vesiliikenteen, raideyhteyksien ja lentoliikenteen kehittämistä. Alueiden kilpailukyky 2011 -tutkimuksen mukaan liikenneyhteyksien merkitys on kasvanut edellisiin tutkimuksiin verrattuna. Kun vuonna 2009 52 % vastaajista sanoi liikenneyhteyksillä olevan suuri merkitys sijaintipaikkaa valittaessa, niin vuoden 2011 tutkimuksessa vastaava luku oli 61 %. Tutkimuksessa yrityksiltä kysyttiin myös sitä, mitkä ovat ne liikenneinfrastruktuurihankkeet, jotka parhaiten tukisivat yritysten kilpailukykyä. Satakunnan yritysten mukaan nuo hankkeet olisivat valtateiden 2 ja 8 leventäminen/muuttaminen moottoritieksi, ratayhteyden ja valtatieparantaminen välillä Pori-Tampere, nopeammat liikenneyhteydet Helsinkiin, lentoliikenteen nykyisen palvelutason säilyttäminen ja kansainvälisten yhteyksien lisääminen, tietoliikenneyhteydet ja valtateiden ja alemman luokan tiestön parantaminen.

Liikenneinvestoinnit muuttavat eri sijaintien saavutettavuutta ja haluttavuutta sijaintipaikkana, mikä heijastuu myös maan hintaan ja maan käyttöön (Laakso & Loikkanen 2004, 300). Aikaisempaa parempi saavutettavuus saa aikaan asuntojen ja toimitilojen kysynnän kasvua liikenneväylän vaikutusalueella. Uusi liikenneväylä tuo myös mukanaan negatiivisia vaikutuksia, kuten melua, ilmansaasteita ja liikenneonnettomuuksia.

3.3.4 Toimitilat

Yrityksen sijoittumiseen vaikuttaa myös alueen tarjoamat toimitilat ja tontit, sekä niiden koko, hinta ja saatavuus. Yritykset jotka tarvitsevat vähän toimitilaa, ovat yleensä kaupungin keskustassa. Tällaisia yrityksiä ovat esimerkiksi pankit, järjestöt, ravintolat ja teatterit. Nämä yritykset ovat myös valmiita maksamaan sijainnista keskustassa tai sen lähialueilla, sillä keskusta-alueilla maa on kalliimpaa kuin taas keskustan ulkopuolella. Keskustan ulkopuolelle hakeutuvat taas ne yritykset, jotka tarvitsevat liiketoiminnalleen paljon tilaa, ja ovat usein riippuvaisia hyvistä liikenneyhteyksistä. Tällaisia yrityksiä ovat teollisuuden lisäksi esimerkiksi autokauppa ja -huolto, kone- ja laitevuokraus sekä maaliikenne. Näille yrityksille ei välttämättä ole hyötyä keskustan tarjoamista kasautumiseduista, mutta joissain tapauksissa niille voi olla tärkeää sijoittua kaupunkialueen reuna-alueille tai liikenteen solmukohtiin syntyneisiin yrityskeskittymiin. (Laakso & Loikkanen 2004, 163.)

Mikrosijainnilla tarkoitetaan tilanteesta riippuen joko kaikkia toimitilan sijaintiin liittyviä tekijöitä alueen sisällä tai pelkästään aivan toimitilan lähiympäristöä ja rakennusta koskevia tekijöitä. Kuviossa 1 on kuvattu toimitilan sijaintiin liittyviä tekijöitä. (Miettilä & Olkkonen 1993, 85.)

Kuvio 1: Toimitilan mikrosijaintiin liittyvät tekijät (mukaillen Miettilä & Olkkonen 1993)

Toimitilan käyttötarkoitus määrittelee kunkin kuviossa 1 esitetyn tekijän painotuksen. Toimitilojen käyttötarkoitukset ja -tavat ovat kaikilla yrityksillä hyvin erityyppisiä. Kuvion 1 tekijöiden alle voi luokitella vielä monta muutakin tekijää.

Esimerkiksi rakennus- ja paikkakohtaisiin tekijöihin voitaisiin vielä luokitella seuraavia alatekijöitä, joita Karrus (2003, 141) esittelee: laajennusmahdollisuudet, joustavuus, monikäyttöisyys, työn sujuvuus, materiaalinkäsittelyn sujuvuus, tilan käyttö, turvallisuus ja järjestyksenpidon helppous, työolosuhteet, valvonnan helppous, ulkonäkö, sopivuus organisaatorakenteeseen sekä kaluston käytettävyys.

Miettilä ja Olkkonen (1993, 128-131) arvioivat mikrosijaintitekijöitä myös käyttötarkoituksittain: onko kyseessä liiketila, toimistotila, varastotila vai tuotantotila. Karjarannan yrityksistä suurin osa lukeutuu tuotantotiloihin ja liiketiloihin. Miettilän ja Olkkosen mukaan tuotantotilan optimaalinen sijainti riippuu suuresti määrin tilan koosta ja siinä toimivan yrityksen toimialasta. Pienille tuotantotiloille, joissa on yleensä kevyttä teollisuutta ja kokoonpanotoimintaa, keskeistä on saavutettavuus alihankkijoiden, yrityspalveluiden ja työntekijöiden näkökulmasta. Isoille tuotantotiloille on teollisuuden toimialasta riippuen tärkeää sijaita joko lähellä raaka-ainetta, markkinoita tai kuljetuksellisesti edullisessa paikassa. Myös alihankkijoiden ja yrityspalveluiden läheinen sijainti on isoille tuotantotiloille tärkeää. Liiketilat ovat eri käyttötarkoituksista kaikkein keskusorientoituneimpia, erityisesti pienet liiketilat. Ohimenevät liikennevirrat, alueen imago ja etäisyys keskustasta ovat tärkeitä liiketiloille. (Miettilä & Olkkonen 1993, 128-131.)

3.3.5 Toimialat ja keskittyminen

Yrityksen toimiala vaikuttaa yrityksen sijaintiin. Yrityksen toimiala määrittää sen, kuinka paljon yritys tarvitsee toimitilaa, kuinka lähelle asiakkaita yrityksen on sijoitettava, kuinka paljon liikenneyhteyksillä ja muilla yrityksillä on vaikutusta toimipaikan valintaan. Sijoittumis- ja kasvuprosessien tuotoksena kaupungit ja muut alueet erikoistuvat tiettyjen alojen tuotantoon. Pori on leimallisesti teollisuuskaupunki, sillä lähes kaikki toimialat, joilla alueen työllisyysosuus on merkittävästi korkeampi kuin koko maassa, ovat teollisuuden toimialoja. Näiden ohella liikennettä palvelevat toiminnot (mukaan luettuna satamatoiminta) ovat vahvasti edustettuna. Teollisuuden osalta Pori on monipuolinen alue, joka on

erikoistunut useaan eri alaan, vahvimpina perusmetalliteollisuus, kemianteollisuus ja kumi- ja muoviteollisuus. (Laakso & Loikkanen 2004, 89.)

3.3.6 Kasautuminen

Laakson ja Loikkasen (2000, 17) mukaan kasautuminen on yksi kolmesta tekijästä, joka selittää kaupunkien kasvua. ”Lähtökohtana kasautumisen eduille on se, että kaupunkialueella eri toimijat - yritykset ja ihmiset - ovat lähekkäin. Kasautumisen etu syntyy siitä, että yritys hyötyy muiden saman alan tai eri alojen yritysten läheisyydestä.” (Laakso & Loikkanen 2000, 17.) Kasautumisetuja on monenlaisia, ja niitä syntyy monen eri mekanismin kautta ja niiden merkitys vaihtelee erittäin paljon toimialasta ja yrityksen tyypistä riippuen. Innovaatiot ja uudet tiedot syntyvät ja leviävät nopeammin, kun samalla alueella on paljon saman alan toimijoita kanssakäymisissä keskenään. Myös välituotteita tai muita tuotannossa tarvittavia erikoispalveluja voi tuottaa edullisemmin, kun potentiaalisia asiakkaita on runsaasti. Lisäksi samalla alueella voi toimia yritystä tai sen henkilökuntaa palvelevia yrityksiä, kuten mainos-, tietojenkäsittely-, laskenta-, painatus-, laki-, kiinteistö- ja turvapalveluja tuottavat yritykset, sekä ravintolat, kahvilat, liikuntatilat ja vähittäiskaupat. Kasautuminen edistää myös yritysten yhteistyötä ja verkottumista. (Laakso & Loikkanen 2004, 159.)

Kasautumiseen liittyy myös negatiivisia asioita, jotka haittaavat yritysten toimintaa ja heikentävät asukkaiden hyvinvointia kaupunkialueilla. Kasautumisen ja siihen liittyvän kasvun negatiivisen ulkoisvaikutukset aiheuttavat epäsuorasti kustannuksia alueella asuville ihmisille ja siellä toimiville yrityksille. Liikenteen, energiatuotannon, lämmityksen ja teollisuuden aiheuttamat ilmansaasteet lisääntyvät ja aiheuttavat terveydellisiä haittoja sekä vaikuttavat viihtyisyyteen. Melu, liikenteen riskit ja monet muut viihtyvyyttä heikentävät tekijät lisääntyvät. Myös luonto kärsii rakentamisesta. Julkisella sektorilla on huomattava vaikutus alueellisten yrityskeskittymien muodostumiseen, sillä julkinen sektori vastaa liikenteestä ja muusta infrastruktuurista, jotka ovat alueellisia ja paikallisia. Julkinen sektori vaikuttaa myös ongelmien hallintaan muun muassa liikennejärjestelmällä, kaavoituksella ja järjestyksenpidolla. (Laakso & Loikkanen 2004, 72-77.)

4 YRITYSYHTEISTYÖ JA VERKOSTOITUMINEN

4.1 Yhteistyön ja verkoston käsitteitä

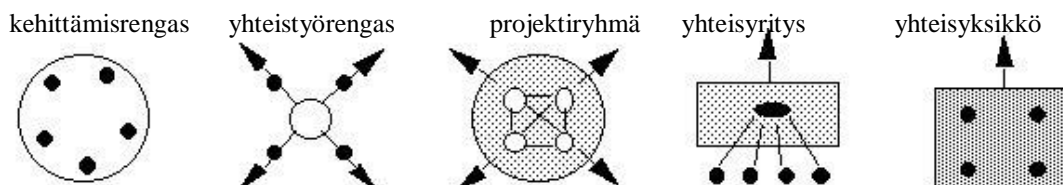
Verkostot ja verkostoituminen voidaan nähdä kolmen eri rakenteen välisenä vuorovaikutussuhteena: (1) yritysten välisenä, (2) yritysten sisäisenä sekä (3) yksilöiden välisenä. Yritysten välinen verkostoituminen (myös yritysyhteistyö tai yritysten välinen yhteistyö) tarkoittaa sitä, että täysin erillisillä, itsenäisillä yrityksillä on jokin yhdistävä tekijä, esimerkiksi halu päästä Venäjän markkinoille tai halu tarjota asiakkaille laajempaa kokonaisuutta, mikä saa yritykset toimimaan yhdessä. Jokainen yritys on itsenäinen, mutta yritysten toiminnan suunnittelu ja toteutus tapahtuu yhteisiin tavoitteisiin pohjautuen. (Varamäki 2002.)

Yritysten sisäinen verkostoituminen voi liittyä tilanteisiin, joissa yksittäinen organisaatio muuttaa toimintojaan joustavammiksi. Yrityksissä voidaan esimerkiksi luoda projekteittain eri osastojen keskinäisiä tiimejä. Tämä voi saada isonkin yrityksen muistuttamaan rypästä pieniä yrityksiä. Yrityksen sisäisen verkostoitumisen tavoitteena on sisäisen tiedonkulun ja yhteistoiminnan parantaminen. (Varamäki 2002.)

Yksilöiden välinen verkostoituminen luo perustan kahdelle edellä mainitulle verkostorakenteelle, sillä nimenomaan ihmiset tekevät yhteistyötä - eivät organisaatiot ja koneet. Yksilöiden välisellä verkostoitumisella tarkoitetaan sitä, että yksittäinen henkilö ottaa yhteyttä toisiin henkilöihin saadakseen apua jossain työtään koskevissa tilanteissa. (Varamäki 2002.) Tässä opinnäytetyössä käsiteltiin yritysten välisiä verkostoja, joita esitellään tarkemmin seuraavassa luvussa.

4.2 PK-yritysyhteistyön malleja

Monenkeskeisen yritysyhteistyön malleina esitetään viisi erilaista tapaa harjoittaa yritysten välistä yhteistyötä. Osasta perusmalleja voidaan johtaa lisäksi erilaisia perusmallien variaatioita, mutta tässä opinnäytetyössä käsittelen vain viittä perusmallia.

Kuvio 2: PK-yritysyhteistyön malleja (Varamäki 2002)

4.2.1 Kehittämisrenkas

Kehittämisrenkas on tyypillisesti pienyritysten yhteistyömalli, jossa joukko yrittäjiä pitää yhteisiä kokoontumisia, joissa he vaihtavat kokemuksia yritystoiminnastaan ja siihen liittyvistä asioista. Kehittämisrengastoiminta on vapaaehtoista ja vapaamuotoista, eikä siihen sisälly minkäänlaisia sopimuksia. Kehittämisrenkaan jokainen yritys toimii vuorollaan isäntänä, esittelee toimintaansa ja voi nostaa esille erilaisia ongelmia ja kehittämiskohteita. Muu ryhmä pyrkii parhaansa mukaan esittämään parannusehdotuksia, kritiikkiä ja virikkeitä kulloinkin isäntänä toimivalle yrittäjälle. Kehittämisrengasyhteistyön ja muiden samantyyppisten yhteistöiden keskeisin hyöty on rengastoimintaan osallistuvien yrittäjien keskinäinen tiedonvälitys ja oppiminen keskustelujen ja käytännön esimerkkien kautta. Kehittämisrengastoiminnan vaikeus on, että yritysten pitäisi olla sen verran samankaltaisia, että yhteisiä kiinnostuksen kohteita löytyisi (esimerkiksi kaikki yritykset olisivat valmistusyrityksiä), mutta ryhmässä ei kuitenkaan saisi olla kilpailijoita. Tämä on kriittinen seikka, joka tulisi ottaa huomioon kehittämisrengasta muodostettaessa. (Pulkinen, Harju & Markkanen 2008; Varamäki 2002; Vesalainen 1996.)

4.2.2 Yhteistyörengas

Yhteistyörengas on kehittämisrengasta muodollisempaa toimintaa, ja siihen voi sisältyä sopimuksia. Yhteistyörenkaan yrityksillä on jokin yhteinen resurssi, johon kaikilla yhteistyörenkaan jäsenillä on käyttöoikeus, esimerkiksi yhteinen toimitila, laite tai kuljetusjärjestely. Yhteistyörenkaassa yritykset eivät kuitenkaan esiinny ulospäin millään tavoin yhdessä niin, että voitaisiin sanoa niiden harjoittavan yhteistä liiketoimintaa. Vesalainen (1996, 17) määrittelee, että yhteistyörenkaan keskeisenä periaatteena on ”että kukin pärjätäkseen omillaan ja se, että toinen menestyy paremmin kuin toinen ei saisi vaikuttaa ryhmän toimintaan”. Yhteistyörenkaan keskeinen tavoite on kustannusten jakaminen resurssihankinnoilla. Yhteistyörenkaan yritykset pystyvät myös yhdessä saavuttamaan jotain sellaista, mihin ei yksikään yhteistyörenkaan yrityksistä yksin toimiessaan pystyisi. (Varamäki 2002.)

4.2.3 Projektiryhmä

Projektiryhmän tarkoituksena on koota yhteen eri yritysten toisiaan täydentäviä resursseja ja osaamista siten, että projektiryhmä kykenee tarjoamaan asiakkaalle tuotteen tai palvelun yhtenäisenä kokonaisuutena. Toiminnassa on siis selvä työnjako ja yhteiseksi koettu liiketoiminta. Olennaista on myös, että projektiryhmän yrityksistä jokainen markkinoi ja edustaa ulospäin projektiryhmän liiketoimintakokonaisuutta. Projektiryhmällä tähdätään siihen, ettei asiakkaan tarvitse itse huolehtia erilaisten osakokonaisuuksien tilaamisesta, vaan se voi ostaa projektiryhmältä laajemman kokonaisuuden, mikä saattaa tuottaa asiakkaalle merkittävää kustannusetua. Kahteen edellä mainittuun yhteistyömalliin verrattuna projektiryhmässä yritysten yhteistyö on tiiviimpää myös liiketoiminnallisesti ja yhteistyön luonne on strategisempaa. Projektiryhmän etu on kuitenkin ennen kaikkea resurssien ja osaamisen täydentävyyden kautta syntyvä synergiaetu. Projektiryhmän kerätessä yritysten erikoisosaamiset yhteen voidaan markkinoille tuoda ylivoimaisia tuote- ja palvelukokonaisuuksia, jotka parantavat sekä projektiryhmän yksittäisten yritysten että koko projektiryhmän kilpailukykyä isompia yrityksiä vastaan. (Varamäki 2002; Vesalainen 1996.)

4.2.4 Yhteisyritys

Yhteisyrityksen keskeinen tavoite on uuden liiketoiminnan luominen, käynnistäminen ja pyörittäminen. Käytännössä yhteisyritys tarkoittaa sitä, että yritys A ja B perustavat yhdessä uuden yrityksen C yhdistämällä osaamistaan. Tuon yrityskolmikön yhteistoiminta muodostaa verkoston pääosan, mutta A ja B jatkavat kuitenkin myös toimintaa itsenäisinä yrityksinä. Yhteisyrityksen kautta myös yritysten A ja B alihankkijoille voi muodostua tilaisuus verkostoitua ja kasvaa. Yhteisyritysten pitää olla tarpeeksi erilaiset, mutta kuitenkin yhteensopivat sillä tavoin, että niiden resursseilla ja osaamisilla voi syntyä yhteistä liiketoimintaa ja sisäistä työnjakoa. Yritysten ei välttämättä tarvitse olla yhtä suuria tai määrällisten resurssiensa suhteen tasavahvoja, riittää että pienemmällä yrityksellä on jotain sellaista annettavaa, millä on arvoa yhteiselle hankkeelle. Yhteisyritystä varten tarvitaan verkoston liiketoimintasuunnitelma sekä kirjalliset sopimukset. (Pulkkinen, Harju & Markkanen 2008; Varamäki 2002; Vesalainen 1996.)

4.2.5 Yhteisyksikkö

Yhteisyksikkö on kaikkein laskelmoivin ja sidoksiltaan tiukin pk-yritysten yhteistyömalleista. Siinä yritykset A, B ja C perustavat yhdessä uuden osakeyhtiön sijoittuen sen sisälle siten, että kaikki vaihdanta ja informaatio toteutetaan uuden yrityksen nimissä. Yritykset A, B ja C eivät jatka tämän jälkeen enää erillisinä yrityksinä, mutta toimivat kuitenkin yhteisyksikön sisällä yrittäjävetoisina yksiköinä. Yhteisyksikkö luo tiiviin ja tehokkaan verkoston uuden yrityksen sisälle. Yhteisyksikön tavoitteet voivat olla hyvin monitahoiset. Kustannusedut voivat olla ulospäin näkyvin hyöty, mutta yhteisyksikössä painopisteen tulee olla yhteisissä liiketoiminnallisissa intresseissä. Kun yritykset liittyvät näin kokonaisvaltaisesti yhteisen nimittäjän alle, on tärkeää että jokaisen mukana olevan yrityksen osaaminen ja talous on kunnossa. Vesalainen (1996) käyttääkin tuttua sanontaa ”ryhmä on yhtä huono kuin sen heikoin lenkki” yhteisyksikön yrityksiä kuvaillessa. (Varamäki 2002; Vesalainen 1996.)

5 TUTKIMUSMENETELMÄT

Tämä tutkimus suoritettiin kvalitatiivisena tutkimuksena teemahaastatteluja käyttäen, sillä kvalitatiivinen tutkimusmenetelmä soveltui parhaiten tutkittuun aiheeseen. Haastateltavien vähäinen määrä sekä vähäiset aiemmat tiedot aiheesta eivät olisi sopineet kvantitatiiviseen tutkimuksen tekoon. Teemahaastattelulla haluttiin saada haastateltavilta syvällisempää ja yksityiskohtaisempaa tietoa sekä etenkin tutkittavien omaa näkökulmaa esille, mitä kvantitatiivisessa tutkimuksessa ei niinkään voi saada.

5.1 Teemahaastattelu

Haastattelu on keskustelu, jota tutkija johdattelee, ja jonka tavoite on selvittää mitä jollakulla on mielessään. Eskola ja Suoranta (2005, 86) mainitsevat, että haastattelutyyppejen jakoja on useita, mutta he jakavat haastattelun neljään eri haastattelutyyppeihin. Yksi niistä on teemahaastattelu, jota tässä opinnäytetyössä on käytetty. Eskolan ja Suorannan (2005, 87) mukaan teemahaastattelun käyttö suomalaisissa tutkimuksissa on yleistä. Teemahaastattelussa haastattelun aihepiirit eli teemat on etukäteen määritetty, mutta kysymysten tarkka muoto ja järjestys puuttuvat. Haastattelijalla on eräänlainen tukilista haastattelussa käsiteltävistä asioista, mutta ei valmiita kysymyksiä. Teemahaastattelussa haastateltava pääsee halutessaan puhumaan varsin vapaamuotoisesti. Teemahaastattelua suorittaessa tulee haastattelijan kuitenkin muistaa, että joltain haastateltavalta tulee juttua itsestään ja helposti, mutta toinen haastateltava voi olla niukkasanisempi, jolloin eteenpäin pääsy on hankalaa. Tähän voi haastattelija varautua teema-alueuuttelun lisäksi helpommilla varakysymyksillä ja -aiheilla. Haastateltavalle on tarjottava mahdollisuus valita itselleen mieluinen haastattelupaikka. Se voi olla esimerkiksi haastateltavan työpaikka, koti, koulu tai kahvila. Eskola ja Suoranta (2005, 93) kertovat luottamuksen olevan haastattelussa avainasemassa. Haastattelun tulos on riippuvainen siitä, saavuttaako haastattelija haastateltavan luottamuksen. Tämän takia haastattelija onkin osa sosiaalista vuorovaikutusprosessia.

5.2 Aineiston keruu

Aloitin opinnäytetyöni pohdiskelemalla Porin Kaupunkisuunnittelusta saamaani toimeksiannon sisältöä. Päädyin valitsemaan sijainnin ja yritys yhteistyön opinnäytetyöni teoriaksi, jonka jälkeen syvennyin lukemaan lisää juuri näistä aiheista. Myöhemmin laadin haastattelun teemat teoriaosuuden pohjalta.

Teemahaastattelussa aiheet ovat valmiiksi määriteltyjä (ks. luku 5.1). Suorittamieni haastattelujen pääteemat olivat yrityksen sijainti ja siihen liittyvät tekijät, yritysten välinen yhteistyö, sekä Karjarannan yritysalueen tulevaisuus. Tutkimusaineisto kerättiin haastattelemalla yhteensä kolmea Lestikadulla ja Puunaulakadulla toimivaa yrittäjää heidän omissa toimitiloissaan huhtikuun ja heinäkuun 2011 aikana. Haastattelut nauhoitettiin ja litteroitiin sanasta sanaan muutaman päivän sisällä haastattelusta. Otin yhteyttä myös viiteen muuhun yritykseen, joista kolme ei halunnut ottaa osaa haastatteluun. Syyksi yksi näistä kolmesta yrittäjästä ilmoitti että häntä ei kiinnosta osallistua haastatteluun, eikä hän viitsi vastaila kysymyksiin. Kaksi muuta yrittäjää eivät maininneet mitään erityistä syytä miksi he eivät halua osallistua haastatteluun. Lisäksi kaksi yritystä ei vastannut lainkaan useisiin yhteydenottoyrityksiini sähköpostitse ja puhelimitse. Kolmessa suoritetussa haastattelussa saatiin kuitenkin selville niitä asioita, joita haluttiin tutkia.

5.3 Aineiston analyysi

Tämä opinnäytetyö analysointiin teemoittelun keinoin. Teemoittelu tuo esiin sen, mitä jokaisesta teemasta on sanottu. Teemoittelussa aineisto järjestellään osiin erilaisten teemojen alle. Tätä opinnäytetyötä varten suoritettujen teemahaastatteluiden teemat toimivat myös analyysin teemoina. Aineiston analyysi aloitettiin lähes heti haastattelujen sanasta sanaan litteroinnin jälkeen. Tutkimuskysymykset ja etukäteen luodut teemat ohjasivat aineiston analysointia. Teemoittelun avulla aineistosta kyettiin luomaan yhtenäinen kokonaisuus, josta keskeiset tulokset löytyä selkeästi. Analysointi oli teoriaohjaavaa, ja aiemman tiedon olemassaolo havaittiin, mutta analysointia ohjasi silti aineisto.

6 TULOKSET

6.1 Sijainti

Jokainen haastateltu yrittäjä oli sitä mieltä, että sijainti on heidän yritykselleen tärkeä asia. Yrittäjistä kaksi oli kuitenkin päättänyt toimimaan Karjarannan Lestikadulle sitä pahemmin suunnittelematta, erilaisten sijoitusten kautta. Puunaulakadun yrittäjä taas kertoi etsineensä toimitilaa kyseiseltä alueelta jo aiemmin. Samaisen yrittäjän mukaan alue on myös näkyvä paikka, jonka takia yrityksen ei tarvitse mainostaa esimerkiksi lehdessä niin paljoa kuin syrjäisemmällä paikalla toimiessa. Yrittäjä kertoi myös että Puunaulakadun muut yritykset tuovat lisää asiakkaita hänenkin yritykseensä.

Vastapäätä tos on toi Väriässä ni siin käy tosi paljon porukkaa - - ja sit huomataa tämäki siin.

Molemmat haastatellut Lestikadun yritykset ovat toimineet toimitiloissaan jo yli 15 vuotta, Puunaulakadun yrittäjä oli toiminut haastattelun aikana alueella vasta vajaan vuoden. Haastatteluiden perusteella huomattiin myös että yleisesti ottaen Lestikadun yritykset ovat toimineet alueella kauemmin kuin yritykset Puunaulakadulla, jossa myös vaihtuvuus on ollut suurempaa kuin Lestikadulla.

Sit ko tähän on niinko kotiutunu ni..emmä täst niinko millää ainakaa vaihtas pois..muutku pako edest!

Jokaisessa haastattelussa alueen liikenneyhteydet nousivat ylitse muiden tärkeimpiä sijaintitekijöitä tiedustellessa. Erityisen hyvänä asiana yrittäjät pitivät alueen vilkasta liikennettä ja lyhyitä välimatkoja heidän tarvitsemiinsa palveluihin ja muualle. Kaupungin keskusta, rautatiet, tukkuliikkeet ja maantiet ovat helposti saavutettavissa Karjarannasta.

Toimintaympäristönä tää on meille käyny ihan hyvin, tää on kohtuullisen lähellä keskustaa ja lähellä valtaväylää, niin tuota kaupungin ohitsevaa valtaväylää kuin tuota kaupungin sisäistäkin.

Kotiin lyhkäinen matka, sit täs on vilkas liikenne ja keskustaan lyhkäinen matka ja joka paikkaan - - täs on aika kova liikenne, täst monet ajaa tonne keskustaan.

Viereisen Karjarannantien kova liikenne sai kuitenkin myös kritiikkiä, ja sitä kuvailtiin jopa vaaralliseksi. Myös osa lähialueen risteyksistä koettiin huonoiksi. Yksi yrittäjistä kritisoi myös yritysalueen vieressä virtaavan Kokemäenjoen kuntoa. Yrittäjän mielestä jokiranta tulisi kunnostaa ja etenkin hyödyntää tulevaisuudessa paremmin.

Ku lisääntyy tämä karjarannantien liikenne ni se on kyl semmonen aika.. ei missään tapaukses pullonkaulakaa oo, mut semmone et huonoi risteysii tääl on - - kyl täs kolissu on aika paljo.

6.2 Yritysyhteistyö

Tällä hetkellä yhteistyö Lestikadun ja Puunaulakadun –alueen yritysten välillä on vähäistä. Kaikki haastattelemani yrittäjät mainitsivat että yhteistyötä alueen muiden yritysten kanssa on ollut, mutta erittäin vähän. Tämä yhteistyö on ollut erilaisissa ongelmissa auttamista, esimerkiksi että yrittäjä A hankkii tarvittavat osansa yrittäjä B:n kautta ja yrittäjä B korjauttaa laitteitaan yrittäjä A:lla.

No siinä on niinku toisiamme autettu erinäköisissä ongelmis, et he (alueen muut yrittäjät) tuo tänne huollettaviks omia vehkeitä ja sitte minä olen heiltä hankkinut tarvikkeita mitä täs on tarvittu.

Haastatellut yrittäjät olivat kaikki sitä mieltä, että yritysten välillä voisi olla nykyistä tiiviimpää yhteistyötä, mutta kukaan ei oikeastaan ole edes kaivannut läheisempää yhteistyötä tai tehnyt mitään sen eteen.

- - Olis se todella hienoo mut emmää silti semmost niinko välttämät kaipaa mut ois se hyvä.

No ei se (yritysyhteistyö) varmaan oo poissuljettu. Ainaki sais olla enemmän täälläpäin semmost yhteistyötä.

Haastatteluissa ei tullut esille yhtä isoa syytä miksi yritysyhteistyö alueella on ollut vähäistä. Yrittäjien mukaan alueen kaikki yritykset ovat erityyppisiä ja pieniä, ja nämä olivat seikkoja joita he näkivät esteeksi mahdolliselle yritysyhteistyölle. Haastatteluiden yrittäjien mukaan alueen yrittäjillä on hyvät välit keskenään. Kaksi yrittäjää eivät hyvistä väleistä huolimatta kokeneet kuitenkaan saavansa tukea alueen muilta yrittäjiltä.

- - kaikki yritykset mitä täs on on kaikki erilaisii - - ja ei oo kauheesti tukee toisistas. Tietysti ku me nyt ollaa naapurei ni hyvis väleis ollaa ja semmosii mut ei oo niinko semmost tukee.

6.3 Muuttuva Karjaranta ja tulevaisuus

Yrittäjien mielipiteet alueen tulevaisuudesta vaihtelivat. Lestikadun yrittäjät näkivät, että itse yritysalue ei ole kehittynyt viimeisen 15 vuoden aikana laisinkaan. Lestikadun yrittäjät kritisoivat informaation puutetta, sillä he olisivat halunneet jo aiemmin tietää mitä yritysalueelle tulee tapahtumaan. Yrittäjinä he kokivat että yritystoiminnan suunnittelu pidemmälle aikavälille on ollut mahdotonta, koska alueen tulevaisuus on vielä auki.

No ku me ollaa oltu täs se viis-kuustoist vuot. Ni ei mun mielestä tääl oo mikkää vaihtunu tai muuttunu.

Tää on jääny kaupunkisuunnittelussa huomattavasti, 10 vuotta ollaan jäljessä siitä mitä ois pitäny olla. Ois tarvinnu aikasemmin tietää että mitä tässä tulee tapahtumaan - - kun ei vieläkään ole tarkalleen selkoo mitä tälle alueelle tapahtuu.

Kysyessä yrittäjien kiinnostuksesta osallistua yritysalueen kehittelyyn, kaksi yrittäjistä mainitsi että lähes eläkeikäisinä he eivät ole enää kiinnostuneita

osallistumaan aktiivisesti alueen kehittämistoimintaan, mutta mainitsivat kuitenkin sen hyödyllisyyden. Puunaulakadulla toimiva yrittäjä oli tyytyväinen Karjarannan yritysalueeseen sellaisena kuin se tällä hetkellä on, eikä kokenut alueen suurempaa kehittämistä edes tarpeelliseksi. Samainen yrittäjä mainitsi myös kasautumisen ja sen tuoman edut Karjarannan yritysalueen tulevaisuudesta keskustellessa. Hän toivoi, että alueelle sijoittuisi samantyyppisiä yrityksiä, jotta yritykset voisivat tehdä enemmän yhteistyötä ja että asiakkaita olisi enemmän.

- - Ehkä ois hyötty jos ois tämän alan yrityksii muitaki täl alueel - - koska silloha ihmiset tulee paremmin tänne ku ois useemmat niinku täsä. - - emmätiä tuleeks siit kilpailuu yhtään sen enempää mut se et olis niinku.. poikkeis sit paremmin täl puolel kaupunkii näis asiois.

Puunaulakadun yrittäjä mainitsi myös että Lestikadun rakennusten ulkoasu kaipaisi kunnostusta sekä toivoi, että alueen suuret teollisuusyritykset siirtyisivät toimimaan syrjäisempään paikkaan. Kaikki haastatellut yrittäjät kuitenkin toivoivat, että alueen yritystoiminta säilyisi, mutta yksi yrittäjistä oli myös sitä mieltä, että yritystoiminta Lestikadulta ja Puunaulakadulta väistyy, ja tilalle tulee asuinalue. Heidän mielestään alueen tarjoamat toimitilat sopivat monelle erityyppiselle yritystoiminnalle.

Tossa naapurissa Metson kiinteistöt on mitä on et ne on sitä luokkaa ja rakenteiltaan nii vanhanaikaisia et tuskin niissä tulee mikää yritystoiminta enää menemään eteenpäin kovinkaan pitkälti et ne tullaan siitä purkamaan, ja samanlai tuossa välissä nuo pienemmät yritykset et ne on sen aikasia et noissa tiloissa ei todennäköisesti voi kovin kauan kukaan jatkaa. Et kyl mä nään et yritystoiminta siirtyy tonne johonki kauemmas ja tästä tulee enemmän asuntoalue.

Kysyessä alueen palveluyrityksistä, kertoivat yrittäjät käyttävänsä vain alueen ruokapaikkoja, eivätkä kokeneet tarvitsevansa muita palveluja. Yrittäjien mielestä uusien palveluyrityksien sijoittuminen Karjarantaan olisi kuitenkin hyvä asia. Yrittäjät kertoivat olevansa tyytyväisiä alueen ruokapaikkoihin, mutta yksi heistä huomioi, että tämän ainoa lähialueen ruokakauppa on Vapaudenkadun Sale, joka sijaitsee noin kilometrin päässä Karjarannan Lestikadusta ja Puunaulakadusta. Kyseinen yrittäjä sanoi että toinen ruokakauppa olisi tarpeen.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET

Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää, mitä mieltä Karjarannan Lestikadun ja Puunaulakadun alueella toimivat pienyritykset olivat sijainnistaan, ja oliko alueen yritysten välillä yhteistyötä. Tutkimuksessa käytetty tiedonhankintamenetelmä, teemahaastattelu, oli mielestäni hyvä keino selvittää yrittäjien edellä mainituista aiheista. Opinnäytetyön tutkimuskysymykset luotiin sen perusteella, mitä työn toimeksiantaja halusi ensisijaisesti Karjarannan Lestikadun ja Puunaulakadun yrittäjiltä selvittää.

Huomasin, että haastattelemi yrittäjät olivat kaikki suhteellisen vähäsanaisia kysymistäni asioista. Tämä osoitti mielestäni sen, että he eivät välttämättä ole haastattelemiani asioita itsekään sen pahemmin pohtineet, tai että he eivät koe aiheita heidän yritystoimintaansa nähden tärkeiksi. Kaksi haastattelemistani yrittäjästä oli myös lähellä eläkeikää, jonka he itsekään mainitsivat syyksi miksi heiltä ei löydy intoa osallistumaan Karjarannan yritysalueen kehittämiseen. Myös se, että kolme yritystä kieltäytyi tutkimuksesta, kertoo siitä, että asioista ei olla kiinnostuneita. Tutkimuksen tulokset olisivat olleet monipuolisempia, jos haastateltavia olisi ollut useampia.

Karjarannan yritysalue tarjoaa mahdollisuuksia monipuolisiin jatkotutkimuksiin. Aihealueet voivat liittyä enemmän esimerkiksi kaupunkisuunnitteluun tai alueen liikennejärjestelyihin. Mielenkiintoista olisi myös tehdä tutkimus 5-10 vuoden kuluttua ja tutkia, miten ja mihin suuntaan yritysalue on kehittynyt.

Osa luvussa kolme esitetyistä sijaintitekijöistä tuli esille yritysten haastatteluissa. Eniten keskustelua herättivät liikenneyhteydet, ja haastattelemi yrittäjät mainitsivat jokainen liikenneyhteydet tärkeimmäksi sijaintitekijäksi. Karjarannasta on hyvät liikenneyhteydet kaupungin sisälle sekä kaupungista ulos. Itse yllätyin siitä kuinka tärkeäksi haastattelemi yrittäjät kokivat juuri liikenneyhteydet ja alueen vilkkaan liikenteen, sillä vilkasta liikennettä voitaisiin varmasti hyödyntää vielä paljon nykyistä paremmin. Lestikadun ja Puunaulakadun vieressä sijaitsevaa Karjarannantietä pitkin ajaa päivittäin useita potentiaalisia asiakkaita. Siksi esimerkiksi tienvarsimainontaan voisi panostaa, jotta potentiaaliset asiakkaat

löytäisivät entistä paremmin Lestikadun ja Puunaulakadun yritysten luokse. Osa Alueiden kilpailukyky 2011 -tutkimuksessa esitetystä liikenneinfrastruktuurihankkeista (ks. kappale 3.3.3), jotka Satakunnan yritysten mukaan parhaiten tukisivat yritysten kilpailukykyä, sopisivat myös Karjarannan yritysten kilpailukyvyn parantamiseen. Etenkin valtateiden ja alemman luokan teiden parantaminen olisi Karjarannan yrityksille hyväksi, sillä suorittamieni haastattelujen perusteella niistä olisi myös eniten hyötyä Karjarannan yrityksille.

Alueen toimitilat nousivat haastatteluissa myös tärkeimmiksi sijaintitekijöiksi yrittäjien keskuudessa. Karjaranta on Porin ydinkeskustan ulkopuolella, mutta keskustan reuna-alueella, ja haastatellut yrittäjät kokivat juuri tämän seikan hyväksi toimitilojen suhteen. Useat Lestikadulla ja Puunaulakadulla toimivat yritykset ovat toimineet tiloissaan pitkään ja kotiutuneet Karjarantaan. Lestikadun toimitilojen ulkoasua tulisi siistiä ja kunnostaa, jotta yrityksen toimitilat näyttäisivät ulkoapäin houkuttelevimmilta, nykyaikaisilta ja helpommin lähestyttäviltä. Työvoiman saatavuus, joka oli Keskuskauppakamarin tutkimuksessa koko Suomen sekä Satakunnan tärkein sijaintiin vaikuttava tekijä, ei noussut lähes lainkaan esiin yhdessäkään haastattelussa. Tämä saattaa kuitenkin johtua siitä, että kaksi kolmesta haastatellusta yrittäjästä työllistää vain itsensä ja muulle työvoimalle ei ole näin ollen edes tarvetta. Kolmas yrittäjä taas kertoi että hänellä ei ole ikinä ollut ongelmia työvoiman saatavuuden kanssa.

Haastatteluiden perusteella yhteistyö yrittäjien välillä on vähäistä. Yrittäjät eivät tunne yhteistyön mahdollisuuksia, eivätkä sitä nykyistä enempää edes koe tarvitsevana. Haastattemieni yrittäjien mukaan kukaan alueen yrittäjistä ei ole tehnyt mitään yritys yhteistyön kehittämisen eteen, joten mitä luultavimmin tilanne tulee pysymään samanlaisena. Kehittyneemmälle yhteistyölle ei nähdä varsinaisia esteitä, ja sen hyödyistä ollaan yhtä mieltä, mutta asia ei edisty ilman aloitteen tekoa. Haastatelluilla yrityksillä olisi mahdollisuutta toimia aktiivisena kehittämisrenkaana tai yhteistyörenkaana. Muut yritys yhteistyön mallit, projektiryhmä, yhteisyritys ja yhteisyksikkö, ovat liian sitouttavia ja korkeatavoitteisia. Nyt havaittavissa on joitain kehittämisrenkaan piirteitä, sillä yrittäjät kertoivat tapaavansa joskus ja auttavansa toisiaan erinäisissä ongelmissa. Pienellä vaivannäöllä Karjarannan Lestikadun ja Puunaulakadun alueen yrityksille saataisiin varmasti kehitettyä aktiivinen

kehittämisen rengas. Yhteistyö kehittyy jatkuvasti, ja yhteistyö voi myös alkaa esimerkiksi kehittämisen renkaana ja kehittyä yritysten tarpeen mukaan vaativammaksi yhteistyöksi. Yritysten erilaisuus ja pienuus eivät ole este yhteistyölle, riittää jos yritykset ovat samantyyppisiä, ja niin monet Karjarannan yrityksistä ovatkin.

Karjarannan Lestikadun ja Puunaulakadun tulevaisuus yritysalueena riippuu Porin Kaupunkisuunnittelusta sekä alueen yrittäjistä itsestään. Uskon, että jos alueella olisi vain samantyyppisiä yrityksiä, se kasvattaisi alueen vetovoimaa. Tällöin alueelle tulisi vain niitä asiakkaita, jotka tarvitsisivat vain kyseisiä palveluita. Yritykset voisivat myös tehdä yhteistyötä enemmän ja tiiviimmin sekä uudet tiedot ja innovaatiot leviäisivät paremmin. Jos Karjaranta olisi kukoistava yrityskeskittymä, alueelle voisi myös sijoittua yrityksiä, jotka palvelevat yrityksiä ja niiden työntekijöitä, esimerkiksi tilitoimisto tai jokin työntekijöiden hyvinvointiin liittyvä yritys. Yksi haastatelluista yrittäjistä oli myös samaa mieltä siitä, että samantyyppisten yritysten sijoittumisesta alueelle saattaisi olla hyötyä. Alueen yrittäjiä tulisi aktivoida mukaan alueen kehittämiseen sekä yhteistyöhön muiden yrittäjien kanssa. Yhteistyötä varten tarvittaisiin aktiivinen vetäjä. Karjarannan yritysalue tarvitsee selkeät suuntaviivat tulevaisuuteen, jotta yrittäjät voivat suunnitella yritystoimintaansa pidemmällä aikavälillä. Aluetta tulisi myös markkinoida niin muille yrityksille kuin myös potentiaalisille asiakkaille, jotta he löytäisivät alueen ja sen tarjoamat mahdollisuudet paremmin. Karjarannan yritysalueella on mahdollisuuksia kehittyä keskustan reuna-alueella sijaitsevaksi, elinvoimaiseksi yrityskeskittymäksi. Yritysalueen tulevaisuus on siis varsin mielenkiintoinen. Nähtäväksi jää, jatkuuko alueella vuosikymmeniä kestänyt yritystoiminta vai jääkö yritystoiminta modernien kerrostalojen jalkoihin?

LÄHTEET

Eskola, J. & Suoranta, J. 2005. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Tampere: Vastapaino.

Euroopan komissio. 2003. Mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmä. 2003/361/EY.

Kangasharju, A. 2004. Alueellinen keskittyminen historiaa ja tulevaisuutta – myös Suomessa. Viitattu 25.7.2011.

http://tilastokeskus.fi/tup/kuntapuntari/kuntap_3_2004_alue.html

Karrus, K.E. 2003. Logistiikka. Helsinki: WSOY.

Keskuskauppakamari. 2011. Alueiden kilpailukyky 2011. Viitattu 31.8.2011
<http://www.keskuskauppakamari.fi/Media/Tiedotteet/Alueiden-kilpailukyky-2011-Liikennevaylien-kunto-huolestuttaa-yritysjohdajia>

Laakso, S. & Loikkanen, H.A. 2004. Kaupunkitalous. Helsinki: Gaudeamus.

Lindbom, M. 1994. Kunnat ja eurooppalainen aluekehitys. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Miettilä, A. & Olkkonen, O. 1993. Johdatus toimitilatalouteen. Helsinki: SITRA.

Nagy, D. 2010. Kaavoitusarkkitehti, Porin kaupunkisuunnittelu. Pori. Henkilökohtainen tiedonanto 21.12.2010.

Nieminen, J. 2011. Alueelliset talousnäkymät keväällä 2011. Työ- ja elinkeinoministeriö. Viitattu 24.8.2011

<http://www.temtoimialapalvelu.fi/files/1236/Satakunta.pdf>

Porin kaupungin www-sivut. Viitattu 19.8.2011. <http://pori.fi/>

Porin kaupunkisuunnittelun www-sivut. Viitattu 22.8.2011.

<http://www.pori.fi/kaupunkisuunnittelu.html>

Pulkinen, S., Harju, C. & Markkanen, P. 2008. Opas verkostoitumiseen. Jyväskylä: Kopijyvä Oy. Viitattu 22.6.2011.

http://www.keulink.fi/filelibrary/dokumentit/verkosto_opas_09.pdf

Saario, K. 2009. Alueiden kilpailukyky 2009 yritysten näkökulma: Työvoima ohjaa yritysten sijoittumista Suomessa. Keskuskauppakamari. Viitattu 25.7.2011.

<http://www.keskuskauppakamari.fi/Media/Asiantuntijakirjoitukset/Tyovoima-ohjaa-yritysten-sijoittumista-Suomessa>

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.

Varamäki, E. 2002. Pk-yritysten monenkeskeinen verkostoyhteistyö. Viitattu 21.1.2011.

http://www.yrittajakoulu.fi/yrittajyyden_oppia/dokumentit/document.asp?UID=11866&docID=169

Vesalainen, J. 1996. Yritysyhteistyön malleja – käsikirja yhteistyön edistäjille. Kauppa- ja teollisuusministeriö. Helsinki: Oy Edita Ab.

LIITTEET

Teemahaastattelun runko

Yrityksen taustatiedot

SIJAINTI

Kuinka tärkeä tekijä yrityksenne sijainti on, eli kuinka suuri merkitys yrityksenne sijainnilla on yritystoimintaan nähden?

Miten yrityksenne päätyi toimimaan Karjarantaan?

Millaisena koette kehittyvän Karjarannan toimintaympäristönä?

Mihin asioihin olette tyytyväisiä nykyisessä sijainnissanne?

Mihin asioihin ette ole tyytyväisiä nykyisessä sijainnissanne?

YHTEISTYÖ

Oletteko tehneet yhteistyötä muiden alueen yritysten kanssa? Jos olette, niin millaista? Millaisena olette yhteistyön kokeneet?

Jos ette ole tehneet yhteistyötä, niin miksi ette?

Voisiko yhteistyötä olla mielestänne nykyistä enemmän, ja jos voisi, niin millaista?

Millaisia yrityksiä toivoisitte sijoittuvan Karjarantaan?

MUUTTUVA KARJARANTA JA TULEVAISUUS

Miten Karjarannan yritysalueen tulisi mielestänne tulevaisuudessa kehittyä?

Millaisena näette Karjarannan yritystoiminnan ja yritysalueen tulevaisuudessa?

Mitkä ovat yrityksenne tulevaisuuden suunnitelmat?

Minkälaisia palveluyrityksiä toivoisitte Karjarannan alueelle sijoittuvan?